

**İLKÖĞRETİM SEÇMELİ BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİ 5.
BASAMAK ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)**

Şule FIRAT DURDUKOCA*
Sebahattin ARIBAŞ**

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı; ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Araştırma betimsel bir çalışma olup tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini Malatya il merkezindeki 55 ilköğretim okulunda görev yapan toplam 60 Bilişim Teknolojileri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada nicel ve nitel verilerden yararlanılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan anket formu ile toplanmıştır. Nicel verilerin analizinde; frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma analizleri yapılmıştır. Nitel veriler ise betimsel analiz kullanılarak çözümlenmiş, araştırmanın amacı doğrultusunda toplanan veriler önceden belirlenen temalara göre yorumlanmıştır. Nicel verilerin analizi sonucunda, öğretmenlerin genel olarak seçmeli Bilişim Teknolojileri 5. basamak öğretim programına yönelik olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Nitel verilerin analizi sonucunda ise, katılımcıların büyük çoğunluğunun Bilişim Teknolojileri dersinin zorunlu ders kapsamına alınması gerektiği ve bu derste başarının notla değerlendirilmesi gerektiği görüşüne sahip oldukları görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Bilişim Teknolojileri, İlköğretim, Program Değerlendirme

**THE EVALUATION OF THE OPTIONAL INFORMATION TECHNOLOGIES
LESSON 5TH CURRICULUM IN PRIMARY EDUCATION ACCORDING TO
TEACHERS' VIEWS (THE CASE OF MALATYA)**

ABSTRACT

* Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. drsulefirat@gmail.com

** Profesör Doktor, İnönü Üniversitesi İlköğretim Fakültesi İlköğretim Bölümü, saribas@inonu.edu.tr

The aim of this research is to evaluate application of the optional Information Technologies Lesson 5th curriculum in primary education according to teachers' views. This study is a descriptive type of research and review model was used. The target population of the study is composed of 60 Information Technologies teachers, who work at different schools (totally 55 schools) that locate in the centre of Malatya. Quantitative and qualitative data were used in research. The necessary data was gathered through a questionnaire, which was developed by the researcher. In the analysis of the quantitative data; frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation were used. Qualitative data is decoded using the descriptive analysis, the purpose of the research data collected is interpreted according to the pre-determined themes. As a result of the analysis of quantitative data, Information Technologies teachers appreciated the information technologies lesson 5th curriculum. As a result of the analysis of qualitative data; a large majority of participants have the opinion about Information Technology course should be covered by a compulsory subject and success should be evaluated with the note in this course.

Keywords: Information Technologies, Primary School, Program Evaluation

GİRİŞ

Çağımızda meydana gelen hızlı gelişmeler eğitim sistemi de dâhil bütün toplumsal yapıları etkilemektedir (Uşun, 2000). Bu etkilenmede rol oynayan faktörler; demografik faktörler, bilgi patlaması, sosyoekonomik ilişkiler, küreselleşme, sosyal talep, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) olarak sınıflandırılabilir (Alkan, 1998). Bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan tüm görsel, işitsel, basılı ve yazılı araçlar *bilgi ve iletişim teknolojileri* (BİT) olarak adlandırılmaktadır (Özgen, 2005).

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) aracılığıyla gelişme kaydedilen alanlardan biri eğitim alanıdır. Bilginin yayılma hızının artması, bilgiye ulaşımın kolaylaşması, bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi bireyin ihtiyaçlarını farklılaştırmaktadır. Bilgi çağında bireylerin ihtiyaç duyduğu beceriler; girişimcilik, yaratıcılık, problem çözebilmeye, çok yönlü düşünme vb.dir. Eğitim aracılığıyla bireylere kazandırılacak olan bu beceriler, eğitimin niteliğini de değiştirmektedir. Bilgi çağında bilginin geçici

olduğu, ansiklopedik bilgiden çok olayları derinliğine kavrama, eleştirel düşünme yetenekleri ile öğrenmeyi öğrenmenin vurgulandığı; öğrenmede öğrenci-öğretmen etkileşimine önem verildiği ve çok yönlü zihinsel gelişimin hedeflendiği yeni eğitim anlayışı egemen olmaktadır (Cerit, 2001).

Bilgi toplumunda eğitimin amacı; itaatkâr, vasıfsız işçi yetiştirmek değil bilginin güç unsuru olduğunu kavramış, bu gücü elinde tutabilmek için var gücüyle çalışan kalifiye elemanlar yetiştirmektir. Bernstein'e (1995) göre bilgi çağında ülkelerin üretim amaçları, bireyleri kendilerini geliştirme açısından hiçbir kazanç elde edemeyecekleri işlerde, kas güçlerini kullanarak, haftada otuz saat çalıştırıp çok az para vermekle kâr elde etmek değil; bireyleri yüksek eğitimden geçirip, zihinsel yeteneklerini kullanacakları işlere yönlendirip, bilgi ürettirerek kâr elde etmek olmalıdır. Ülkelerinin bu üretim amacına ulaşması için eğitimde kökü değişiklikler gereklidir.

Bilgi çağında eğitim alan bireylerden beklenen davranışlar; yaşamları boyunca karşılaştıkları problemleri en kısa süre içerisinde ve etkin bir şekilde çözebilme, problemleri çözüme kavuşturabilmek amacıyla ihtiyaç duydukları ham bilgileri toplayıp amaçları doğrultusunda analiz edebilme, problem çözme sürecinde bilgisayar ve diğer bilgi-iletişim teknolojilerini kullanabilme, elde ettikleri bilgiyi eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilme olarak sınıflanabilir (Doyle, 1994).

Yeni bilgi temelli küresel toplumda; dünyanın bilgi birikimi iki-üç yılda bir ikiye katlanmakta, her gün yedi bin bilimsel ve teknik makaleler yayınlanmaktadır (Craw, 2006) Bilginin böylesine bir hızla arttığı küresel toplumlarda bireyin hâlihazırda sahip olduğu bilgilerin geçerlilik süresi kısalmaktadır. Dolayısıyla bilgi toplumunda insan, "her şeyi bilen insan" olma özelliğini kaybetmekte, "öğrenmeye açık olan insan" olma özelliğini kazanmaktadır. Drucker'e (1993) göre bilgi toplumunda bilgiye sahip olan herhangi biri yaklaşık dört, beş yılda bir yeni bilgiler elde etmezse eskimiş biri varsayılacaktır. Yeni dönemde, nerede nasıl davranması gerektiğinin farkında olan, öğrenmeyi öğrenen insanlara ihtiyaç duyulmaktadır (Worlock, 1996). Garavan'a (1997) göre öğrenmeyi öğrenmek, yeni düşünce biçimleri oluşturmak ve davranış değiştirmekle mümkündür.

Ülkemizde öğrenmeyi öğrenen insanlara duyulan gereksinim sonucu Milli Eğitim Bakanlığı, 2004 yılından itibaren ilk ve orta dereceli okullarda mevcut öğretim programlarının geliştirilmesi çalışmalarını sürdürmektedir. Bu amaç doğrultusunda

yenilenen ilköğretim programlarının önceki programlardan farklılaştığı yönler şöyle ifade edilmiştir:

1. Öğrenmede davranışçı öğrenme yaklaşımından çok bilişsel ve yapılandırmacı öğrenme yaklaşımları dikkate alınmıştır.
2. Konuların farklı sınıflarda, daha üst düzey hedefler göz önüne alınarak öğretilmesi (sarmallık ilkesi) esas alınmıştır.
3. Derslerin ezbercilikten uzak, eğlenceli, hayatın içinde ve kullanılabilir olmasına, bilgi ve becerilere öncelik verilmiştir.
4. Okulda zamanın büyük bir bölümü, öğrencilerin kendi girişimleriyle gerçekleştirecekleri ve öğretmenlerin öğrencilere doğrudan bilgi aktarmak yerine sadece ve sadece yol gösterecekleri etkinliklere ayrılmıştır.
5. Türkçeyi severek ve istek duyarak okuma-yazma alışkanlığı edinmeleri ön görülmüştür.
6. Genel olarak program yapısının değişikliklere dinamik bir biçimde uyum sağlayabilecek kadar esnek olması öngörülmüştür.
7. Öğretim programları uluslar arası kıyaslama yapılarak bütünsel olarak ele alınmıştır.
8. Dünya ile entegrasyon ve AB standartları dikkate alınmıştır.
9. Spor kültürü ve olimpiik eğitim, sağlık kültürü, rehberlik ve psikolojik danışma, kariyer bilinci geliştirme, girişimcilik, afet ve güvenli yaşam, özel eğitim, insan hakları ve vatandaşlık ara disiplinleri programa yerleştirilmiştir.
10. Ölçme ve değerlendirmede sonuçla birlikte süreci de dikkate alan bir anlayış benimsenmiştir (Yetkin ve Daşcan, 2006).

Yukarıda sıralanan değişiklikler doğrultusunda ilköğretim kurumlarında okutulan her ders için ayrı öğretim programları geliştirilmiş, dersler “zorunlu” ve “seçmeli” olmak üzere iki grupta toplanmıştır.

1998 yılından itibaren ilköğretim kurumlarında seçmeli ders kapsamında okutulan Bilgisayar dersine yönelik olarak hazırlanmış Bilgisayar dersi öğretim programının geliştirilmesi faaliyetleri sonucunda, İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 10.08.2006 tarih ve 17827 sayılı teklif yazısı üzerine geliştirilen programın kademeli olarak uygulamaya konulması uygun görülmüştür.

Karal, Reisoğlu ve Günaydın (2010) tarafından yürütülen çalışmada; ilköğretim Bilişim Teknolojileri dersi müfredatının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin genel olarak yeni programı onayladıkları; içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleriyle ilgili yetersizlikler nedeniyle programı uygulamada sorunlar yaşadıkları ortaya çıkmıştır.

Tanataş (2010) tarafından yürütülen çalışmada; ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 4. basamak öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programının uygulanması sürecinde öğretmenlere göre: haftalık ders saatinin yetersiz olduğu; sınıf mevcutlarının kalabalık olduğu; dersin notla değerlendirilmemesinin öğrencilerin başarısını düşürdüğü ve öğrenciye proje veya performans ödevi yaptırmakta sıkıntı yaşattığı; etkinlik CD'sinde yer alan etkinliklerin nicelik ve nitelik bakımından yetersiz olduğu; Algoritma Mantığı ve Veri Tabanı Programı konularının sınıf seviyesine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Aydın (2009) tarafından yürütülen çalışmada; Bilişim Teknolojileri dersinin yeni eğitim programının öğretim sürecindeki mevcut durumu ve uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri öğretmen görüşleriyle ortaya koymak ve çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, programın uygulamada yeni olmasından ve öğretmenlerin bu konuda hizmet içi eğitim almamalarından kaynaklanan sorunların ortaya çıktığı; ayrıca laboratuvar imkânlarının yetersizliği, donanım sıkıntısı, kaynak eksikliği, haftalık ders saatinin az olması ve sınıfların kalabalık olmasının programın başarısını düşürdüğü tespit edilmiştir. Araştırmada, programı uygularken sorun yaşamamak için öğretmenlere gerekli bilgilendirmelerin yapılması ve en kısa zamanda laboratuvar imkânlarının yenilenmesi önerilerinde bulunulmuştur.

Kabakçı, Kurt ve Yıldırım (2008) tarafından yürütülen çalışmada; bilgisayar ve bilgisayar formatör öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri öğretim programının, program öğeleri açısından uygunluğuna ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, seçmeli Bilişim Teknolojileri öğretim programının öğrencilerin bilişim teknolojilerine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağladığı, öğretmenlere rehberlik sağladığı; ancak programında yer alan ünitelerin güçlük derecesi ile ünite için ayrılan sürenin yetersiz olduğunu görüşünde oldukları; öğretmenlerin

genel olarak öğretim programının kazanımları ve değerlendirme süreçleri ile ilgili olumlu görüşe sahip oldukları fakat programın içeriği ve öğretme-öğrenme süreçleri ile ilgili kararsız görüşe sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Kural Er ve Güven (2008) tarafından yürütülen çalışmada; ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf Bilgisayar dersi programının içeriğine ilişkin öğretmen görüşlerini tespit etmek amacıyla yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda, öğretmenlerin Bilgisayar dersi programının içeriğinin bilimsel gelişme ve değişmelere, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve hazırbulunuşluklarına uygun olmadığı görüşünde oldukları ve bu nedenle derslerinde, mevcut bilgisayar dersi programından tamamen farklı bir program izledikleri belirlenmiştir.

Yılmaz ve Demirci (2004) tarafından yürütülen çalışmada; Müfredat Laboratuvar Okullarında (MLO) 6., 7. ve 8. sınıflarda okutulan seçmeli Bilgisayar dersi müfredatında yer alan ünite ve konuların öğrenci ve bilgisayar öğretmenlerinin görüşleri alınarak incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, seçmeli Bilgisayar dersi müfredatının revizyondan geçirilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Çengel (2007) tarafından yürütülen çalışmada; ilköğretim 4. sınıf seçmeli Bilgisayar dersi öğretim programını öğrenci, sınıf öğretmeni, bilgisayar öğretmeni ve yönetici görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Sonuçta, Bilgisayar dersi hedeflerinin öğrenci düzeyine uygun olmadığı; programda, internetin araştırma amacıyla kullanımı ile ilgili konuların yeterli düzeyde olmadığı; içeriğin farklı sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda farklı işlendiği; bilgisayar laboratuvarlarının fiziksel alanı ve alt yapısının öğrenme-öğretme süreçlerinde belirleyici olduğu; öğretmenler arasında bilgisayar ders kitapları ile ilgili bir görüş birliği bulunmadığı; değerlendirme boyutu ile ilgili olarak, bilgisayar dersinin karnede notunun olması yönünde öğretmen ve öğrencilerin bir beklentisi olduğu ortaya çıkmıştır.

Yukarıda belirtilen çalışmaların, seçmeli Bilgisayar dersi öğretim programının geneli veya programın 4. ve 6. basamaklarına yönelik değerlendirme çalışmaları olduğu görülmektedir. Bilgisayar dersi öğretim programının üç seviyeden oluştuğu, bu seviyelerin performans göstergelerinin de farklılık arz ettiği bilinmektedir (MEB, 2006, 14-16). Dolayısıyla beşinci basamakta (orta seviye) olan bir ilköğretim öğrencisi ile altıncı basamakta (ileri seviye) olan bir ilköğretim öğrencisinin sahip olması gereken performanslar farklıdır. Bu doğrultuda, temel, orta veya ileri seviye gruplarında yer alan

öğrencilere yönelik geliştirilmiş öğretim programlarının değerlendirilmesi gereği gündeme gelmektedir. Literatür incelendiğinde Bilgisayar dersi 5. basamak öğretim programının değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Ayrıca bilgi ve iletişim teknolojileri, diğer alanlardan çok daha hızlı geliştiğinden bilişim teknolojileri öğretim programı öğelerinin sürekli değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, programı uygulayan öğretmenlerin görüşlerine başvurulmasının, bilişim teknolojileri öğretim programının geliştirilerek yenilenmesi açısından önemli olduğuna inanılmaktadır. Böylelikle Bilişim Teknolojileri öğretim programındaki eksik yönlerin tamamlanıp, eğitimde nitelik, verim ve kalitenin arttırılabileceği savunulmaktadır (Karal, Reisoğlu ve Günaydın, 2010). Bu doğrultuda bu çalışmada ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmaktadır:

Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri dersi (1-8. Sınıflar) 5. basamak öğretim programının;

1. Kazanımlarına yönelik görüşleri nelerdir?
2. Kapsamına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Öğretme-öğrenme sürecine yönelik görüşleri nelerdir?
4. Değerlendirme ögesine yönelik görüşleri nelerdir?
5. Geliştirilmesine yönelik görüş ve önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel bir çalışma olup tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli; geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 1998, 77).

Araştırmada nicel ve nitel verilerden yararlanılmıştır. Nicel veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu ile nitel veriler ise anketin her bölümünün sonunda

“Programın kazanım/kapsam/öğretme-öğrenme süreci/değerlendirme öğelerine yönelik diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?” başlığı altındaki açık uçlu sorularla toplanmıştır.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2009-2010 eğitim-öğretim yılında, Malatya ilindeki devlet ilköğretim okullarında İlköğretim Seçmeli Bilgisayar Dersini (1-8. Sınıflar) okutan 60 Bilişim Teknolojileri öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın Veri Toplama Araçları

Araştırmada, ilköğretim seçmeli Bilgisayar dersi (1-8 sınıflar) 5. basamak öğretim programlarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amacıyla gerekli olan verileri toplamak için, bu dersi veren öğretmenlere yönelik, araştırmacılar tarafından “İlköğretim Bilgisayar Dersi (1-8, Sınıflar) 5. Basamak Öğretim Programının Değerlendirilmesi Anketi” geliştirilmiştir.

Anketin hazırlanma sürecinde öncelikle Bilişim Teknolojileri ile ilgili alanyazında bulunan kaynaklar incelenmiştir. Ayrıca seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi ile ilgili olarak daha önce yapılmış çalışmalar da incelenerek bir madde havuzu oluşturulmuştur. Bu madde havuzundan yararlanarak geliştirilen taslak anket, alan uzmanlarının görüş ve önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenerek kullanıma hazır hale getirilmiştir. Hazırlanan anketin geçerliğini sağlamak amacıyla, anket program geliştirme alanında uzman iki öğretim üyesine ve alanında deneyimli dört Bilişim Teknolojileri öğretmenine inceletirilmiştir. Yeterli geçerliğe sahip olduğu düşünülen anketin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla da anketi inceleyen öğretmenlerle görüşülmüştür.

Yapılan bu çalışmaların ardından “Kazanım, Kapsam, Öğretme-Öğrenme Süreci, Değerlendirme” alt boyutlarını kapsayan anket, “Kesinlikle Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Kesinlikle Katılıyorum” olmak üzere 5’li likert maddesi şeklinde hazırlanmıştır. Anketin değer aralıkları, olumludan olumsuzaya doğru; 5.00-4.21 aralığı “kesinlikle katılıyorum”, 4.20-3.41 aralığı “katılıyorum”, 3.40-2.61 aralığı “kararsızım”, 2.60-1.81 aralığı “katılmıyorum”, 1.80-1.00 aralığı “kesinlikle katılmıyorum” olarak derecelendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın amacı doğrultusunda toplanan nicel veriler “Statistical Package For The Social Science SPSS 16.0” paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde; frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma hesaplamaları kullanılmıştır.

Araştırmanın nitel verileri ise betimsel analiz kullanılarak çözümlenmiştir. Betimsel analizde amaç; elde edilen bulguların düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Betimsel analiz için açık uçlu sorulardan elde edilen ham veriler bilgisayar ortamına aktarılarak incelenmiş, araştırmacı tarafından anlamlı bölümlere ayrılmış ve kodlanmıştır. Kodlanan bu veriler kategorize edilmiş, birbirleriyle benzer olanlar ve anlamlı bir yapı ortaya koyanlar bir araya getirilerek temalar saptanmış ve veriler temalara göre yeniden düzenlenmiştir. Elde edilen verilerin güvenilirliği için alan ve nitel araştırma bilgisine sahip uzmanların görüşlerine de başvurulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular, sırayla ilgili alt problemlere göre sunulmuş ve analiz sonuçlarına göre yorumlanmıştır.

Tablo 1’de ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kazanımlarına yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri sunulmaktadır.

Tablo 1. Seçmeli bilişim teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kazanımlarına ilişkin öğretmen görüşleri

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programının Kazanımları;	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		\bar{X}	S	Sonuç
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Programın genel amaçlarıyla tutarlıdır.	2	3,3	6	10,0	10	16,7	29	48,3	13	21,7	3,75	1,01	Katılıyorum
Öğretmenlerin yorumlama hatası yapmalarına engel oluşturacak şekilde açık ve net ifade edilmiştir.	0	0	4	6,7	11	18,3	13	21,7	32	53,3	4,21	,97	Kesinlikle katılıyorum
Ölçülebilir ve değerlendirilebilir	3	5,0	5	8,3	5	8,3	6	10,0	41	68,3	4,28	1,22	Kesinlikle

sınıflarında teknik yetersizlikler olduğu, dolayısıyla bu sınıfların yenilenmesi ve bakımlarının yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Tablo 2’de ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kapsamına yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri bulunmaktadır.

Tablo 2. Seçmeli bilişim teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kapsamına ilişkin öğretmen görüşleri

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programının Kapsamı;	Kesinlikle Katılmıyor		Katılmıyor		Kararsız		Katılıyor		Kesinlikle katılıyor		\bar{X}	S	Sonuç
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Kazanımlara ulaştırıcı niteliktedir.	0	0	4	6,7	13	21,7	28	46,7	15	25,0	3,90	,85	Katılıyorum
Öğrencilerin düzeylerine uygundur.	15	25,0	2	3,3	7	11,7	14	23,3	11	18,3	2,55	1,41	Katılmıyorum
Gereksiz bilgiler içermemektedir.	0	0	3	5,0	14	23,3	22	36,7	21	35,0	4,01	,89	Katılıyorum
Öğretme-öğrenme ilkelerine (basitten karmaşığa, kolaydan zora, yakından uzağa vb) uygun olarak hazırlanmıştır.	0	0	0	0	8	13,3	12	20,0	40	66,7	4,53	,72	Kesinlikle katılıyorum
Öğrenciyi ezberden uzaklaştırarak yaşantılar yoluyla öğrenmesine olanak sağlamaktadır.	0	0	0	0	14	23,3	13	21,7	33	55,0	4,31	,83	Kesinlikle katılıyorum
Öğrencilerin önbilgilerini açığa çıkaracak nitelikte oluşturulmuştur.	0	0	4	6,7	4	6,7	16	26,7	36	60,0	4,40	,88	Kesinlikle katılıyorum
Konu alanı ile ilgili önemli ve güncel bilgileri içermektedir.	0	0	0	0	14	23,3	25	41,7	21	35,0	4,11	,76	Katılıyorum

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin genel olarak ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kapsamına yönelik olumlu görüşe sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenler programın kapsamının; kazanımlara ulaştırıcı nitelik taşıdığı ($\bar{x}=3,90$), gereksiz bilgiler içermediği ($\bar{x}=4,01$), öğretme-öğrenme ilkelerine uygun olarak hazırlandığı

(\bar{x} =4,53), öğrenciyi ezberden uzaklaştırarak yaşantılar yoluyla öğrenmesine olanak sağladığı (\bar{x} =4,31), öğrencilerin önbilgilerini açığa çıkaracak nitelikte oluşturulduğu (\bar{x} =4,40), konu alanı ile ilgili önemli ve güncel bilgileri içerdiği (\bar{x} =4,11) yönünde olumlu fikir (katılıyorum+ kesinlikle katılıyorum) beyan etmişlerdir.

Öğretmenler seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kapsamına yönelik olumsuz fikir beyan ettikleri tek madde, “programın kapsamı öğrencilerin düzeylerine uygundur.” (\bar{x} =2,55) maddesidir. Araştırmanın bu alt boyutundan elde edilen bulgu literatürdeki diğer araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Karal, Reisoğlu ve Günaydın (2009) tarafından yürütülen çalışmada, programın içeriğinin öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Kural Er ve Güven (2008) tarafından yürütülen çalışmada da, öğretmenler programda belirtilmiş olan içeriğinin dışına çıktıklarını belirtmişleridir.

Tablo 3’te ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. Basamak öğretim programının öğretme-öğrenme sürecine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri bulunmaktadır.

Tablo 3. Seçmeli bilişim teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının öğretme-öğrenme sürecine ilişkin öğretmen görüşleri

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 6. Basamak Öğretim Programının Öğretme-Öğrenme Süreci;	Kesinlikle Katılmıyor		Katılmıyor		Kararsız		Katılıyor		Kesinlikle katılıyor		\bar{X}	S	Sonuç
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğrenmede kalıcılığı sağlayacak sayıda etkinlik örnekleri içermektedir.	0	0	9	15,0	10	16,7	12	20,0	29	48,3	4,01	1,12	Katılıyorum
Etkinlikler öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygundur.	18	30,0	20	33,3	7	11,7	9	15,0	6	10,0	2,41	1,33	Katılmıyorum
Etkinlikler öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.	0	0	0	0	13	21,7	14	23,3	33	55,0	4,33	,81	Kesinlikle katılıyorum
Etkinlikler öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini	0	0	0	0	12	20,0	12	20,0	36	60,0	4,40	,80	Kesinlikle katılıyorum

geliştirici niteliktedir.													um
Etkinlikler öğrencilerin bireysel çalışmalarında bulunmalarına olanak sağlayacak niteliktedir.	6	10,0	9	15,0	10	16,7	8	13,3	27	45,0	3,68	1,43	Katılıyor
Etkinlikler öğrencilerin grup çalışmalarında bulunmalarına olanak sağlayacak niteliktedir.	9	15,0	7	11,7	10	16,7	13	21,7	21	35,0	3,50	1,45	Katılıyor
Etkinliklerin uygulanmasına yönelik önerilen süre yeterlidir.	32	53,3	18	30,0	6	10,0	1	1,7	3	5,0	1,75	1,05	Kesinlikle katılmıyorum
Kapsamın etkili işlenişi için Bilişim Teknolojileri dersine yönelik ayrılan haftalık ders saati yeterlidir.	31	51,7	20	33,3	7	11,7	2	3,3	0	0	1,66	,81	Kesinlikle katılmıyorum
Kapsamın etkili işlenişi için sınıf mevcutları makul düzeydedir.	31	51,7	21	35,0	6	10,0	2	3,3	0	0	1,65	,79	Kesinlikle katılmıyorum
Öğretme-öğrenme süreci; öğretmenin kapsama uygun strateji, yöntem-teknik seçmelerine olanak tanıyacak esnekliktedir.	0	0	0	0	10	16,7	32	53,3	18	30,0	4,13	,67	Katılıyor

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin genel olarak ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kapsamına yönelik olumlu görüşe sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenler programının öğretme-öğrenme süreci boyutunun öğretmenin kapsama uygun strateji, yöntem-teknik seçmelerine olanak tanıyacak esneklikte olduğu ($\bar{x}=4,13$); programda öğrenmede kalıcılığı sağlayacak sayıda etkinlik örneklerinin yer aldığı ($\bar{x}=4,01$); etkinliklerin öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayacak ($\bar{x}=4,33$) ve öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirici nitelikte olduğu ($\bar{x}=4,40$); etkinliklerin öğrencilerin bireysel ($\bar{x}=3,68$) ve

grup çalışmalarında bulunmalarına olanak sağlayacak nitelikte olduğu ($\bar{x}=3,50$) yönünde olumlu fikir (katılıyorum+ kesinlikle katılıyorum) beyan etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenler programın öğretme-öğrenme sürecine yönelik olumsuz görüşlere de sahiptirler. Öğretmenlerin olumsuz görüş beyan ettikleri maddelerden biri “etkinlikler öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygundur” ($\bar{x}=2,41$) maddesidir. Kuzu ve Yıldırım (2008) tarafından yürütülen çalışmada Seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programının öğretme-öğrenme sürecinin öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenler “etkinliklerin uygulanmasına yönelik önerilen süre yeterlidir.” ($\bar{x}=1,75$) maddesine yönelik olumsuz görüş beyan etmişlerdir. Kabakçı, Kurt ve Yıldırım (2008) tarafından yürütülen çalışmada da Seçmeli bilişim teknolojileri dersi öğretim programının öğretme-öğrenme sürecinde yer alan etkinlikler için önerilen sürenin yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenler “kapsamın etkili işlenişi için bilişim teknolojileri dersine yönelik ayrılan haftalık ders saati yeterlidir.” ($\bar{x}=1,66$) maddesine yönelik olumsuz görüşe sahiptirler. Taşkiran (2006) tarafından yürütülen çalışmada, Bilişim teknolojileri dersinin ders saatlerinin azalmasının derste yapılması gereken etkinlikleri engellediği sonucuna ulaşılmıştır. Timuçin, Öngöz ve Tatlı (2007) tarafından yürütülen çalışmada ilköğretim seçmeli bilişim teknolojileri dersi öğretmenlerinin derslerinde düz anlatım yöntemlerini kullanma oranlarının arttığı belirtilmiştir. Bu artışın sebebi olarak, öğretmenlerin ders saatlerinin az olduğunu belirttikleri ifade edilmiştir.

Öğretmenler “Kapsamın etkili işlenişi için sınıf mevcutları makul düzeydedir.” ($\bar{x}=1,65$) maddesine yönelik olumsuz görüşe sahiptirler. Özoğul (2006) tarafından yürütülen çalışmada, bilgisayar öğretmenlerinin öğretim alanında karşılaştıkları en büyük sorunun sınıf mevcutlarında görülen kalabalıklık olduğu belirtilmiştir. Bilişim teknolojileri dersi öğretim programının amacına ulaşabilmesinde sınıf mevcutlarına uygun bilişim teknoloji sınıflarının düzenlenmesinin de önemli bir payı vardır. Dirisağlık (2007)’ında belirttiği gibi ülkemizde bilişim teknoloji sınıfları okulların öğrenci sayıları dikkate alınmadan düzenlenmekte, bu sınıflarda ders işlerden bilgisayar başına en az 2-3 öğrenci düşmektedir. Kalabalık sınıflarda öğrenci başına düşen bilgisayar sayısının az olması öğrencilerin programda belirtilen etkinlikleri uygulamalarını, bireysel çalışmalarda bulunmalarını engelleyebilir.

Tablo 4’te ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının değerlendirme ögesine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri bulunmaktadır.

Tablo 4. Seçmeli bilişim teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının değerlendirme ögesine ilişkin öğretmen görüşleri

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programında;	Kesinlikle Katılmıyor		Katılmıyor		Kararsız		Katılıyor		Kesinlikle katılıyor		X	S	Sonuç
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Kazanımlara uygun geleneksel (çoktan seçmeli, eşleştirmeli ve kısa cevaplı sorular vb.) ve çağdaş (öğrenci ürün dosyası, performans değerlendirme, kontrol listesi vb) değerlendirme yaklaşımları kullanılmaktadır.	0	0	0	0	4	6,7	18	30,0	38	63,3	4,56	,62	Kesinlikle katılım
Yer alan ölçme-değerlendirme araçları kazanımların tümünü değerlendirebilecek niteliktedir.	0	0	8	13,3	10	16,7	24	40,0	18	30,0	3,86	,99	Katılıy orum
Yer alan ölçme-değerlendirme teknikleri uygulanabilir niteliktedir.	6	10,0	6	10,0	7	11,7	27	45,0	14	23,3	3,61	1,23	Katılıy orum
Öngörülen ölçme-değerlendirme araçları öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygundur.	2	3,3	6	10,0	8	13,3	24	40,0	20	33,3	3,90	1,08	Katılıy orum
Programın değerlendirme ögesi öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif katılımını sağlayacak niteliktedir.	0	0	0	0	13	21,7	26	43,3	21	35,0	4,13	,74	Katılıy orum

Programda öngörülen ölçme-değerlendirme tekniklerinin kullanımı için zaman yeterlidir.	3 2	53 ,3	21	35 ,0	7	11 ,7	0	0	0	0	1, 58	,6 9	Kesinli kle katılımı yorum
Dersin not ile değerlendirilememesi öğretmenlerde motivasyon eksikliğine yol açmaktadır.	0	0	0	0	3	5, 0	21	35,0	36	60,0	4, 55	,5 9	Kesinli kle katılıyo rum
Dersin not ile değerlendirilememesi öğrenci başarısının düşmesine neden olmaktadır.	0	0	0	0	0	0	24	40,0	36	60,0	4, 60	,4 9	Kesinli kle katılıyo rum

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin genel olarak ilköğretim seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının değerlendirme ögesine yönelik olumlu görüşe sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenler programda; kazanımlara uygun geleneksel ve çağdaş değerlendirme yaklaşımlarının kullanıldığını ($\bar{x}=4,56$), programda yer alan ölçme-değerlendirme araçlarının uygulanabilir olduğunu ($\bar{x}=3,61$) ve kazanımlarının tümünü değerlendirebilecek nitelikte olduklarını ($\bar{x}=3,86$), ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencilerin gelişim özelliklerin uygun olduğunu ($\bar{x}=3,90$), programın değerlendirme ögesinin öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif katılımını sağlayacak nitelikte olduğunu ($\bar{x}=4,13$) düşünmektedirler. (katılıyorum+ kesinlikle katılıyorum)

Tablo 4'te öğretmenlerin programın değerlendirme ögesine yönelik olumsuz görüşlere sahip oldukları da görülmektedir. Öğretmenler “programda öngörülen ölçme-değerlendirme tekniklerinin kullanımı için zaman yeterlidir” maddesine yönelik “katılmıyorum” yanıtını vererek olumsuz görüş beyan etmişlerdir. Öğretmenlerin yeni programlarda yer alan ölçme ve değerlendirme tekniklerinin uygulanması konusunda sorunlar yaşadıkları, bu sorunların başında da zaman yetersizliğinin yer aldığı çeşitli araştırmalarla belirlenmiştir (Acat ve Demir, 2007; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Gömleksiz ve Bulut, 2007; Erdoğan, 2005).

Öğretmenler bilişim teknolojileri dersinin not ile değerlendirilememesinin öğretmenlerde motivasyon eksikliğine yol açtığını belirtmişlerdir. Eyidoğan (2009) tarafından yürütülen çalışmada dersin notla değerlendirilememesinin öğretmenlerin motivasyonlarını olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Derslerin notla

değerlendirilmesi, öğrencilerin dersi önemsemeleri ve dikkate almalarında tetikletici bir rol üstlenebilir. Notla değerlendirilmeyen dersler öğrenciler tarafından önemsiz dersler olarak algılanabilir. Bu durum öğretmenlerde motivasyon eksikliğine yol açabildiği gibi öğretmenlerin sınıf yönetiminde zorlanmalarına da sebebiyet verebilir. Nitekim Yaprak (2009) tarafından yürütülen çalışmada, bilişim teknolojileri dersinin notla değerlendirilmemesinin öğrencilerin dersi önemsiz görmelerine öğretmenlerin de dersi anlatma süreçlerinin zorlaşmasına yol açtığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenler bilişim teknolojileri dersinin not ile değerlendirilememesinin öğrenci başarısının düşmesine neden olduğunu düşünmektedirler. Araştırmanın bu alt boyutundan elde edilen bilgiler literatürdeki araştırma sonuçları ile paralellik göstermektedir (Tanataş, 2010; Varol, 2010).

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programının Geliştirilmesine Yönelik Görüş ve Önerileri

Nicel verilerin toplanması amacıyla oluşturulan anketin her bölümünün sonunda “Programın kazanım/kapsam/öğretme-öğrenme süreci/değerlendirme öğelerine yönelik diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?” başlığı altındaki açık uçlu sorularla araştırmanın nitel verileri toplanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 43’ü bu alana yönelik görüş ve önerilerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin görüşleri bilgisayar ortamına aktararak kodlanmış, kodlanan bu veriler kategorize edilmiş, birbirleriyle benzer olanlar ve anlamlı bir yapı ortaya koyanlar bir araya getirilerek temalar saptanmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucuna göre oluşturulan temalar:

1. Bilişim Teknolojileri dersinin zorunlu ders kapsamına alınması gerektiğine ilişkin görüşler
2. Bilişim Teknolojileri dersinin haftalık ders saatlerinin yetersizliğine ilişkin görüşler
3. Bilişim Teknolojileri dersinde etkinliklerin öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğuna ilişkin görüşler
4. Bilişim Teknolojileri dersinde alternatif değerlendirme tekniklerinin kullanılmasına ilişkin görüşler
5. Sınıf mevcutlarının kalabalık olmasına ilişkin görüşler

Öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri Dersinin Zorunlu Ders Kapsamına Alınması Gerektiğine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın nitel verilerinin elde edilmesine yönelik açık uçlu soruları yanıtlayan 43 Bilişim Teknolojileri öğretmeninin 35'i (%81) gelişmiş ülkelerin bilgi çağını yaşadıklarını, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin ise sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş aşamasında olduklarını, bilgi toplumunda rekabet anlayışının fazla olduğunu, rekabet ortamıyla mücadele etmek için toplumların teknoloji kullanımı konusunda kendilerini geliştirmeleri gerektiği düşüncesine sahiptirler. Katılımcılar bu dersin öğrencilerin teknoloji dünyasında kendilerini geliştirmelerine yardımcı olacağını düşünerek, seçmeli ders kapsamından çıkarılıp zorunlu ders kapsamına alınması gerektiğini ifade etmektedirler.

Öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri Dersi Haftalık Ders Saatlerinin Yetersizliğine İlişkin Görüşleri

Katılımcıların 30'u (%70) ilköğretim II. kademe seçmeli Bilişim Teknolojileri dersinin haftada bir ders saati olarak yürütülmesinin, bu dersle ilgili temel sıkıntılarında biri olduğunu ifade etmektedirler. Araştırmaya katılan öğretmenler, dersin haftada bir ders saati olması nedeniyle dersin büyük bir bölümünün konunun anlatımına ayırmak zorunda kaldıklarını, öğrencilerin anlatılan konuya yönelik uygulama yapmaya zamanlarının olmadığını, bu nedenle ders konuların öğrenciler tarafından istenilen düzeyde anlaşılmadığını düşünmektedirler.

Öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri Dersinde Etkinliklerin Öğrencilerin Gelişim Düzeylerine Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

Katılımcıların 20'si (%47) seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının öğretme-öğrenme süreci boyutunda yer verilen çeşitli etkinlik örneklerinin soyut olduğunu ve görsel materyallerle desteklenmediğini, dolayısıyla bu etkinliklerin öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olmadığını düşünmektedirler.

Öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri Dersinde Alternatif Değerlendirme Tekniklerinin Kullanılmasına İlişkin Görüşleri

Katılımcıların 12'si (%28) sınıfların kalabalık olması ve ders süresinin yetersizliği nedeniyle Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programında önerilerin alternatif değerlendirme yaklaşımlarının kullanılmasına ilişkin olumlu tutumlara sahip olmadıklarını ifade etmişlerdir. Banoğlu ve Yıldız (2007) tarafından yürütülen çalışmada da Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin alternatif değerlendirme yöntemlerine yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca Katılımcıların 32'si (%74) seçmeli Bilişim Teknolojileri dersinin notla değerlendirilememesi de öğretmenler tarafından olumlu karşılanmamaktadır. Öğretmenler dersin not ile değerlendirilmemesinin öğrencilerin dersi önemsiz bir ders olarak görmelerine yol açtığını, bu nedenle sınıf ortamında daha rahat tavırlar sergilediklerini, kendilerinin de sınıf yöntemini sağlamakta zorlandıklarını düşünmektedirler.

Öğretmenlerin Sınıf Mevutlarının Kalabalık Olmasına İlişkin Görüşleri

Katılımcıların 23'ü (%53), sınıf mevcutlarının makul düzeyde olmaması, Bilişim Teknolojileri sınıflarında bilgisayar sayısının sınıf mevcuduna göre az olması nedeni ile öğrencilerin bu derste sorunlar yaşadıklarını ifade etmektedirler. Öğretmenler, kalabalık sınıflar nedeniyle iki veya üç öğrenciye bir bilgisayar düştüğünü, bu durumda öğrencilerin kazanımlara ulaşma derecelerini gözlemleyemediklerini, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirecek çalışmalarda bulunamadıklarını, öğrencilerin etkinlikleri uygularken özgür olamadıklarını ifade etmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin genel olarak Bilişim Teknolojileri dersi 5. Basamak öğretim programın kazanım, kapsam, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme öğelerine ilişkin küçük olumsuzlukların yanı sıra çoğunlukla olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenler programın kazanımların programın genel amaçları ile tutarlı olduğu, açık ve net bir biçimde ifade edildiği, ölçülebilir ve değerlendirilebilir nitelikte olduğu, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine uygun olduğu, birbirleri ile tutarlı olduğu, kapsama ait önemli davranışları içerdiği yönünde olumlu görüşe sahiptirler.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin programın kazanımlarına yönelik olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Öğretmenler kazanımların “okulun mevcut çevresel koşullar (bilgisayar ve internet kullanımı, kaynak kitap) içerisinde gerçekleştirilebilecek nitelikte” olduğu maddesine ilişkin olumsuz fikir beyan etmişlerdir.

Öğretmenler, Bilişim Teknolojileri 5. basamak öğretim programının kapsamının kazanımlara ulaştırıcı nitelik taşıdığı, gereksiz bilgiler içermediği, öğretme-öğrenme ilkelerine uygun olarak hazırlandığı, öğrenciyi ezberden uzaklaştırarak yaşantılar yoluyla öğrenmesine olanak sağladığı, öğrencilerin önbilgilerini açığa çıkaracak nitelikte oluşturulduğu, konu alanı ile ilgili önemli ve güncel bilgileri içerdiği yönünde olumlu görüşe sahiptirler. Ancak öğretmenler “Programın kapsamı öğrencilerin düzeylerine uygundur.” maddesine yönelik “katılmıyorum” görüşünde bulunarak kapsama yönelik olumsuz görüş de beyan etmişlerdir.

Öğretmenler programının öğretme-öğrenme süreci boyutunun öğretmenin kapsama uygun strateji, yöntem-tekniğe seçmelerine olanak tanıyacak esneklikte olduğu, programda öğrenmede kalıcılığı sağlayacak sayıda etkinlik örneklerinin yer aldığı, etkinliklerin öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayacak ve öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirici nitelikte olduğu, etkinliklerin öğrencilerin bireysel ve grup çalışmalarında bulunmalarına olanak sağlayacak nitelikte olduğu yönünde olumlu fikir beyan etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, programın öğretme-öğrenme sürecinde yer alan etkinliklerin öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olduğu; etkinliklerin uygulanmasına yönelik önerilen sürenin yeterli olduğu; kapsamın etkili işleniş için Bilişim Teknolojileri dersine yönelik ayrılan haftalık ders saatinin yeterli olduğu; kapsamın etkili işleniş için sınıf mevcutları makul düzeyde olduğuna ilişkin olumsuz görüşlere sahiptirler.

Öğretmenlerin programın değerlendirme ögesine yönelik olumlu görüşe sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenler programda; kazanımlara uygun geleneksel ve çağdaş değerlendirme yaklaşımlarının kullanıldığını, programda yer alan ölçme-değerlendirme araçlarının uygulanabilir olduğunu ve kazanımlarının tümünü değerlendirebilecek nitelikte olduklarını, ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olduğunu, programın değerlendirme ögesinin öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif katılımını sağlayacak nitelikte olduğunu düşünmektedirler.

Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının değerlendirme ögesine ilişkin öğretmenlerin olumsuz görüş belirttikleri maddelerden biri, “Programda öngörülen ölçme-değerlendirme tekniklerinin kullanımı için zaman yeterlidir.” maddesidir. Ayrıca öğretmenler dersin not ile değerlendirilememesinin öğretmenlerde motivasyon eksikliğine yol açtığını ve öğrenci başarısının düşmesine neden olduğunu da düşünmektedirler.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. Seçmeli Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının içeriği yeniden incelenmeli, alan uzmanlarının görüşleri alınarak programdaki öğrenci düzeyine uygun olmadığı düşünülen konular programdan çıkarılmalı veya öğrenci düzeyine uygun hale getirilmelidir.
2. Programda yer alan etkinlik örnekleri somutlaştırılmalı, görsel materyallerle desteklenerek öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun hale getirilmelidir.
3. Programda yer alan etkinlik örneklerinin ve ölçme-değerlendirme tekniklerinin kullanımı için haftalık ders saati bir saatten iki saate çıkarılmalıdır.
4. Bilişim teknolojileri dersinin notla değerlendirilmemesi öğretmenlerin motivasyonlarını olumsuz etkilediği ve öğrenci başarısını düşürmesine yol açtığı nedeni ile dersin notla değerlendirilmesi sağlanmalıdır.
5. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin alternatif değerlendirme tekniklerine yönelik olumlu tutum geliştirebilmeleri için, öğretmenlere bu tekniklerin öğrencilerin gelişimlerine olan katkıları konusunda seminer verilebilir.
6. Bilişim teknolojileri sınıflarının bakımları sürekli yapılmalı, bilgisayar sayıları her öğrenciye bir bilgisayar düşecek şekilde arttırılmalıdır.
7. Nitel verilerden elde edilen sonuçlara göre bilişim teknolojileri dersi seçmeli ders kapsamından çıkarılıp zorunlu ders kapsamına alınmalıdır.

MAKALENİN BİLİMDEKİ KONUMU

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı/ Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

MAKALENİN BİLİMDEKİ ÖZGÜNLÜĞÜ

Bu araştırmada; Bilişim Teknolojileri Dersi öğretmenlerine sorulan Bilişim Teknolojileri dersi (1-8. Sınıflar) 5. basamak öğretim programının;

1. Kazanımlarına yönelik görüşleri nelerdir?
2. Kapsamına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Öğretme-öğrenme sürecine yönelik görüşleri nelerdir?
4. Değerlendirme ögesine yönelik görüşleri nelerdir?
5. Geliştirilmesine yönelik görüş ve önerileri nelerdir?

sorularına dayalı elde edilen nicel veriler; Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin genel olarak Bilişim Teknolojileri dersi 5. Basamak öğretim programın kazanım, kapsam, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme öğelerine ilişkin olumlu görüşlere sahip olduklarını ortaya koymuştur.

KAYNAKLAR

- Acat, B. ve Demir, E. (2007). Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Programlarındaki Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşleri. *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Tokat.
- Alkan, C. (1998). *Eğitim Teknolojisi* (6. Basım). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aydın, Ş. (2009). *İlköğretim Okullarında Bilişim Teknolojileri Dersi Yeni Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Banoğlu, C. ve Yıldız, R. (2007). *Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Alternatif Değerlendirme Yöntemlerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. <http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/78.pdf> Kaynaktan 12.10.2009 tarihinde alınmıştır.
- Bernstein, A. (1995) Author Envisions A World Without Work. *New York News Day*.<http://www.foet.org/press/articles/EW/New%20York%20Newsday%20September%2024%201995.pdf> Kaynaktan 28.12.2008 tarihinde alınmıştır.
- Cerit Y. (2001). *Bilgi Toplumunda İlköğretim Okulu Müdürlerinin Rollerini*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

- Crow, G. M. (2006). Complexity And The Beginning Principal In The United States: Perspectives On Socialization. *Journal of Educational Administration*. 44(4) 318-328.
- Çengel, M. (2007). *İlköğretim Dördüncü Sınıf Bilgisayar Dersi Programının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Dirisağlık, F. (2007). *Bilgisayar Formatör Öğretmenlerinin Bilgi Teknolojisi Sınıflarına İlişkin Görüşleri (Eskişehir İli Örneği)*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Doyle, C.S. (1994). *Information Literacy In An Information Society:A Concept For The Information Age*. Educational Resources Information Center, ED 372 763.
- Drucker, P. (1993). *Kapitalist Ötesi Toplum*. (Çeviren: Belkıs Dişbudak Çorakçı), İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Erdoğan, M. (2005). *Yeni Geliştirilen Beşinci Sınıf Fen Ve Teknoloji Dersi Müfredatı: Pilot Uygulama Yansımaları*. Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı. Ankara: Sim Matbaası
- Eyidoğan, B. (2009). *Bilişim Teknolojileri Dersinin İlköğretimde Seçmeli Ders Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Garavan, T. (1997). The Learning Organization: A Review And Evaluation. *The Learning Organization* 4 (1) 18-29.
- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Yöntemleri Hakkındaki Yeterlik Algıları Ve Karşılaştıkları Sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 135-145.
- Gömleksiz, M. N. ve Bulut, İ. (2007). Yeni Fen Ve Teknoloji Dersi Öğretim Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 76-88.
- Kabakçı, I., Kurt, A. ve Yıldırım Y. (2008). Bilgisayar Öğretmenlerinin Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Uygunluğuna İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi. *8. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı*. Eskişehir.

- Karal, H., Reisoğlu, İ. ve Günaydın, E. (2010). İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(38), 46-64.
- Karasar, N.(1998). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılınç, M. ve Demir, M. (2011). İlköğretim Okullarında Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 6. Basamak Öğretim Programının Öğretmen Görüşleri Bakımından Değerlendirilmesi. *I. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi*, Eskişehir.
- Kural Er, F. ve Güven, B. (2008). İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Bilgisayar Dersi Programının İçeriğine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 175-184.
- Kuzu, A. ve Yıldırım, Y. (2008). *Bilişim Teknolojileri Öğretim Programına Yönelik Hazırlanmış Öğretmen Kılavuz Ve Öğrenci Çalışma Kitaplarının Uygunluğuna İlişkin Bilgisayar Öğretmenlerinin Görüşlerinin Belirlenmesi*. <http://ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/242Abdullah%20Kuzu.doc>
Kaynaktan 16.10.2009 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2006). *İlköğretim Bilgisayar Dersi (1–8. Sınıflar) Öğretim Programı*. <http://iogm.meb.gov.tr/> Kaynaktan 13.05.2009 tarihinde alınmıştır.
- Özgen, Ç. (2005). *Avrupa Birliği' ne Üye 15 Ülkede ve Türkiye' de İlköğretim Birinci Kademe Bilgisayar Ders Programlarının Karşılaştırılması ve Türkiye' deki Durumun Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özoğul, P. (2006). *Bilgisayar Öğretmenlerinin Meslek Yaşamlarında Karşılaştıkları Sorunlar: Eskişehir İli Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Tanataş, D. (2010). *İlköğretim Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri (Malatya İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Taşkıran, U. S. (2006). *Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersinin Öğrenci Merkezli Eğitim Yaklaşımıyla İşlenmesinde Karşılaşılan Sorunlar (Eskişehir İli Örneği)*,

- Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Timuçin, E., Öngöz, S. ve Tatlı, Z. (2007). Bilgisayar Öğretmenlerinin İlköğretim Bilgisayar Ders Saatlerine İlişkin Düşünceleri ve Müfredata Yönelik Önerileri. 7th International Educational Technology (IETC) Conference, Lefkoşa, Kıbrıs. <http://www.teknobilisim.net/download/ders.doc> Kaynaktan 15.08.2009 tarihinde alınmıştır.
- Uşun, S. (2000). *Dünyada ve Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Varol, A. (2010). İlköğretimde Bilişim Teknolojileri Derslerinin İrdelenmesi ve Değerlendirilmesi. 9. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, Elazığ.
- Worlock, D.R. (1996). *Rights Of Access In The Information Society [Microform]: Europe's Quandary Over The Exploitation Of Public Sector Data*. Educational Resources Information Center, ED411 805.
- Yaprak, M. (2009). *İlköğretim Okullarında Çalışan Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Dersin Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar (Şanlıurfa İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Yekin, D. ve Daşcan, Ö.(2006). *İlköğretim Programı 1-5. Sınıflar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E. ve Demirci, N. (2004). *İlköğretim II. Kademe Bilgisayar Dersi Müfredatının Değerlendirilmesi*. <http://w3.balikesir.edu.tr/~demirci/tojet4.pdf> Kaynaktan 12.12.2009 tarihinde alınmıştır.

İLKÖĞRETİM BİLGİSAYAR DERSİ (1-8. SINIFLAR) 5. BASAMAK ÖĞRETİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ ANKETİ

Açıklama: Aşağıda Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kazanımları ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Lütfen bu kazanımlara yönelik görüşlerinizi belirtiniz. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programının Kazanımları;	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Programın genel amaçlarıyla tutarlıdır.					
2. Öğretmenlerin yorumlama hatası yapmalarına engel oluşturacak şekilde açık ve net ifade edilmiştir.					
3. Ölçülebilir ve değerlendirilebilir niteliktedir.					
4. Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine uygundur.					
5. Birbirleri ile tutarlıdır.					
6. Okulun mevcut çevresel koşullar (bilgisayar ve internet kullanımı, kaynak kitap) içerisinde gerçekleştirilebilecek niteliktedir.					
7. Kapsama ait önemli davranışları içermektedir.					
Programın kazanımlarına yönelik diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?					
Açıklama: Aşağıda Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının kapsamı ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Lütfen programın kapsamına yönelik görüşlerinizi belirtiniz. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programının Kapsamı;	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Kazanımlara ulaştırıcı niteliktedir.					
2. Öğrencilerin düzeylerine uygundur.					
3. Gereksiz bilgiler içermemektedir.					
4. Öğretme-öğrenme ilkelerine (basitten karmaşığa, kolaydan zora, yakından uzağa vb) uygun olarak hazırlanmıştır.					
5. Öğrenciyi ezberden uzaklaştırarak yaşantılar yoluyla öğrenmesine olanak sağlamaktadır.					

6. Öğrencilerin önbilgilerini açığa çıkaracak nitelikte oluşturulmuştur.					
7. Konu alanı ile ilgili önemli ve güncel bilgileri içermektedir.					
Programın kapsamına yönelik diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?					
Açıklama: Aşağıda Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının öğretme-öğrenme süreci ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Lütfen programın öğretme-öğrenme sürecine yönelik görüşlerinizi belirtiniz. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programının;	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Öğrenmede kalıcılığı sağlayacak sayıda etkinlik örnekleri içermektedir.					
2. Etkinlikler öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygundur.					
3. Etkinlikler öğrencilerin derse aktif katılımını sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.					
4. Etkinlikler öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirici niteliktedir.					
5. Etkinlikler öğrencilerin bireysel çalışmalarda bulunmalarına olanak sağlayacak niteliktedir.					
6. Etkinlikler öğrencilerin grup çalışmalarında bulunmalarına olanak sağlayacak niteliktedir.					
7. Etkinliklerin uygulanmasına yönelik önerilen süre yeterlidir.					
8. Kapsamın etkili işlenişi için Bilişim Teknolojileri dersine yönelik ayrılan haftalık ders saati yeterlidir.					
9. Kapsamın etkili işlenişi için sınıf mevcutları makul düzeydedir.					
10. Öğretme-öğrenme süreci; öğretmenin kapsama uygun strateji, yöntem-teknik seçmelerine olanak tanıyacak esnekliktedir.					
Programın öğretme-öğrenme sürecine yönelik diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?					

<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>										
<p>Açıklama: Aşağıda Bilişim Teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programının değerlendirme ögesi ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Lütfen programın değerlendirme ögesine yönelik görüşlerinizi belirtiniz. Seçmeli Bilişim Teknolojileri Dersi 5. Basamak Öğretim Programının;</p>						Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Kazanımlara uygun geleneksel (çoktan seçmeli, eşleştirmeli ve kısa cevaplı sorular vb.) ve çağdaş (öğrenci ürün dosyası, performans değerlendirme, kontrol listesi vb) değerlendirme yaklaşımları kullanılmaktadır.										
2. Yer alan ölçme-değerlendirme araçları kazanımların tümünü değerlendirebilecek niteliktedir.										
3. Yer alan ölçme-değerlendirme teknikleri uygulanabilir niteliktedir.										
4. Öngörülen ölçme-değerlendirme araçları öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygundur.										
5. Programın değerlendirme ögesi öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif katılımını sağlayacak niteliktedir.										
6. Programda öngörülen ölçme-değerlendirme tekniklerinin kullanımı için zaman yeterlidir.										
7. Dersin not ile değerlendirilememesi öğretmenlerde motivasyon eksikliğine yol açmaktadır.										
8. Dersin not ile değerlendirilememesi öğrenci başarısının düşmesine neden olmaktadır.										
<p>Programın değerlendirme ögesine yönelik diğer görüş ve önerileriniz nelerdir?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>										